

РЕШЕНИЕ

№ 1355

гр. София, 14.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Камелия Първанова

Членове: Г. Иванов
Димитър Мирчев

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Г. Иванов Въззивно гражданско дело № 20221000501569 по описа за 2022 година

Разгледа в съдебно заседание на 17.10.22г. /с участието на секретаря Ставрева/ въззивно гражданско дело № 1569/22г. и констатира следното:

С решение на СГС - 23 състав от 01.03.22г. по г.д. № 9036/20г. са уважени /изцяло – до размера на сумите 65 700 лева – обезщетение за имуществени вреди и 20 129, 75 лева – мораторна лихва върху посочената главница за периода 19.08.17г. – 26.08.20г./ искове по чл. 405 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД на И. Ч. против ЗК „Уника“ АД.

Решението на СГС се обжалва /изцяло/ от ЗК „Уника“ АД.

Съображенията на страните са изложени по делото /в рамките на производствата пред СГС и САС/.

Събраните по делото /в рамките на производството пред СГС/ писмени и експертни доказателства /преценени в съвкупност, в контекста на твърденията – възраженията на страните и правилата на чл. 266 от ГПК и чл. 269, изр. 2-ро от ГПК/ удостоверяват, че:

Страните /ищецът – застрахован; ответникът – застраховател/ са били обвързани от правоотношение /възникнало на основание на договор от 06.07.17г./ за застраховка „Каско“ на МПС-во: Ауди А6, с рег. № ***** В срока на действие на застраховката /в периода между 20.07.17г. и 21.07.17г./ посоченият автомобил /собствен на ищеца – застрахован/ е бил откраднат /отнет протИ.правно от владението на И. Ч./ С оглед това:

Ищецът претендира да бъде ангажирана /при условията на чл. 405 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД/ имуществената отговорност на ответника /заради настъпилото застрахователно събитие/.

Жалбата е частично основателна:

Надлежно /и своевременно/ заявеното от ответника /в хипотезата на чл. 378, ал. 1 от КЗ/ възражение за давност /което не е разгледано от първоинстанционния съдия/ се явява – неоснователно:

Процесният 3-годишен давностен срок /започнал да тече на 20.07.17г. срещу 21.07.17г. – когато е настъпило застрахователното събитие/ се явява прекъснат /в хипотезата на чл. 378, ал. 9 от КЗ във връзка с чл. 108 от КЗ/ към 21.07.17г. – когато застрахователят е бил сезиран с искане за заплащане на застрахователно обезщетение /именно това прекъсване е попречило давността да изтече към 26.08.20г. – когато е заведено настоящото дело/.

Във връзка с останалите конкретни възражения на жалбоподателя /които очертават обхвата на процесния правен спор към момента/:

Принципно: автомобилът - сам по себе си /като обособена и реално съществуваща движима вещ/ съставлява годен обект на имуществено застраховане /без значение дали е надлежно регистриран или не/. Независимо от това: правният ефект /правните последици/ на дерегистрацията /по смисъла на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП във връзка с чл. 574, ал. 11 от КЗ във връзка с чл. 18б, ал. 1, т. 8 от Наредба 1-45 във връзка с чл. 18, т. 2 от същата Наредба/ настъпва не автоматично или ex lege /каквато е застъпваната от дружеството теза/, а след издаване на конкретен /нарочен, изричен, формален/ административен акт /след реално, фактическо отписване на МПС-во от съответния регистър/. Този ефект в случая е настъпил едва на 13.02.20г. /при условията на чл. 18, т. 1 от Наредба № 1-45 – по изрично искане на собственика, заявено заради кражбата на автомобила/. В този смисъл: към 17г. /когато е възникнало процесното застрахователно правоотношение/ регистрацията на МПС-во все още не е била заличена, била е формално валидна /т.е. автомобилът е попадал в обхвата и дефинициите на чл. 1 от ОУ към застрахователния договор – бил е годен обект на имуществено застраховане/. С оглед това: възражението на ответника, че процесното правоотношение страда от пороци по смисъла на чл. 26 от ЗЗД /липса на съгласие, предмет, основание на договора/ се явява – неоснователно.

Съдържанието на събраният /и преценен в съвкупност/ в процеса писмен /и снимков/ доказателствен материал /част от застрахователната преписка/ налага извод, че – обект на протИ.правното деяние /кражба/ е била именно застрахованата при ответника /и реално съществуваща/ движима вещ /МПС-во/. В този смисъл /с оглед това/: възражението на дружеството /заявено отново в контекста на правилата по чл. 26 от ЗЗД - липса на съгласие, предмет, основание на договора/ се явява – неоснователно. Действителната година на производство на МПС-во е обстоятелство - относимо към правилото на чл. 386, ал. 2, предл. 1-во от КЗ /и същото е обсъдено по-долу в настоящото решение/.

Извън изложеното /в допълнение към горните два абзаца/: сочените от застрахователя пороци на правоотношението – не могат да обосноват отказ за изплащане на обезщетение и с оглед изричното правило на чл. 363, ал. 4 от КЗ /формалната регистрация на вещта и годината на производство на автомобила са обстоятелства, които нямат пряко отношение към настъпването на застрахователното събитие/.

Горните съображения обосновават извода, че: общите /принципни/ предпоставки /позволяващи за бъде ангажирана имуществената отговорност на застрахователя – в хипотезата на чл. 405 от КЗ във връзка с чл. 343 от КЗ и чл. 79, ал. 1 от ЗЗД/ са удостоверени в процеса.

Досежно размера на главния иск /по чл. 405 от КЗ/:

В случая /и във всяка подобна хипотеза – при отсъствие на изрична клауза по чл. 387 от

КЗ във връзка с чл. 386, ал. 2, предл. 3-то от КЗ/ е приложимо правилото на чл. 386, ал. 2, предл. 1-во от КЗ във връзка с чл. 400 от КЗ /което изисква дължимото обезщетение да бъде съизмерено с действителната – пазарна стойност на автомобила към момента на застрахователното събитие/. Посоченото законово правило е възпроизведено и в т.7.5.1, изр. 2-ро от ОУ към застрахователния договор В тази връзка /предвид горната принципна постановка/:

Събраните в процеса писмени доказателства /касаещи регистрацията на процесното МПС-во/, преценени в контекста на констатациите на приетите в процеса техническо – оценителни експертизи /в това число и обясненията на вещото лице от съдебните заседания/ налага извода, че: автомобилът е бил произведен през 12г. /а не през 14г. – както е отбелязано в регистрационния талон/. С оглед това - в случая /във връзка с преценката, касаеща действително претърпяната вреда – по смисъла на чл. 386, ал. 2, предл. 1-во от КЗ и изложеното по-горе/ следва да бъде съобразен вариант 2-ри на първоначалната техническо – оценителна експертиза, която определя действителната /пазарна/ стойност /на българския пазар/ на МПС-во /към 21.07.17г./ в размер на 40 059 лева. От тази сума следва да се приспадне уговореното от страните „самоучастие“ на застрахования /в размер на 5%/ или сума в размер на 2 003 лева /в резултат на това приспадане се получава сума в размер на 38 056 лева/. От последната сума следва да бъдат приспаднати /с оглед правилото на чл. 369, ал. 2 от КЗ/ неплатените /неиздължените/ от ищеца 3 премии. Същите обаче следва /с оглед правилото на т.7.5.1, изр. 1-во от ОУ към застрахователния договор/ да бъдат съотнесени пропорционално към горната главница и изчислени - в съответствие с констатациите на приетата в процеса счетоводна /икономическа/ експертиза до размера на сумата общо 660 лева: 38 056 лева по 4, 05% равно на 1 541 лева минус 881 /вече платената от ищеца първа вноски/. След посоченото приспадане /38 056 минус 660 лева/ се получава дължима сума /главница – застрахователно обезщетение/ в размер на 37 396 лева.

С оглед изложеното: главният иск следва да бъде уважен до размера на посочената сума.

Частично основателен е и аксесорният иск по чл. 86 от ЗЗД:

Съгласно правилата на чл. 405 от КЗ във връзка с чл. 108 от КЗ и чл. 106 от ЗЗД – застрахователят е длъжен да отговори /по един от начините, визирани в правилото на чл. 108, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КЗ/ на искането на застрахования - в рамките на 15-дневен срок /считано от момента, в който са му били представени всички необходими документи, относими към настъпилото застрахователно събитие/. В случая: ищецът още при първоначалното сезиране на дружеството /на 21.07.17г./ е представил на застрахователя - ключ от МПС-во и 2 броя талони, а на 28.07.17г. е представил и документ от полицията /установяващ настъпването на кражбата/, съответно е посочил банкова сметка /за изплащане на застрахователно обезщетение/. Тези /изброените/ писмени доказателства удостоверяват в пълнота /в достатъчна степен/ „основанието и размера“ на претенцията /по смисъла на чл. 106 от КЗ/. Допълнително изисканите от дружеството /и представени от ищеца на 13.02.20г./ документи нямат отношение към предпоставките на чл. 405 от КЗ /с оглед това – посочената дата не може да бъде съобразена в контекста на правилата по чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 405 от КЗ във връзка с чл. 108 от КЗ във връзка с чл. 106 от КЗ/. Предвид изложеното – в случая срокът по чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 108 от КЗ е започнал да тече 15-дни след 28.07.17г. /т.е. на 13.08.17г. – от която дата се следва процесната мораторна лихва/. Последната, изчислена върху горната главница и за периода до 26.08.20г. /когато е заведено настоящото дело/ възлиза на сума в размер на 11 530 лева.

С оглед изложеното: акцесорният иск следва да бъде уважен до размера на посочената сума.

Предвид горните съображения: решението на СГС следва да бъде частично отменено /изменено/.

С оглед изхода на спора пред САС следва да бъде разпределена /при условията на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 от ГПК/ и отговорността на страните за съдебни разноски /за производството пред двете инстанции/ съобразно представените /в рамките на процесите пред СГС и САС/ списъци по чл. 80 от ГПК.

Възраженията на ответника по чл. 78, ал. 5 от ГПК /заявени и пред двете съдебни инстанции/ са неоснователни /претендираният от ищеца адвокатски хонорар не превишава съществено минимума по Наредба № 1/.

Съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение на СГС - 23 състав от 01.03.22г. по г.д. № 9036/20г. в частта, с която исковите по чл. 405 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД на И. С. Ч. ЕГН ***** против ЗК „Уника“ АД са уважени за сумата над 37 396 лева /досежно иска по чл. 405 от КЗ/; за сумата над 11 530 лева – досежно иска по чл. 86 от ЗЗД /мораторна лихва върху посочената главница за периода 13.08.17г. - 26.08.20г./ и в частта, с която ответникът /дружеството/ е осъдено да плати на ищеца съдебни разноски над 4 553 лева.

ОТХВЪРЛЯ исковите по чл. 405 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД на И. С. Ч. ЕГН ***** против ЗК „Уника“ АД за сумите над 37 396 лева /главница/ и над 11 530 лева /мораторна лихва върху посочената главница за периода 13.08.17г. - 26.08.20г./.

ОСЪЖДА ЗК „Уника“ АД да плати на И. С. Ч. 2 166 лева – съдебни разноски за производството пред САС /на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК/.

ОСЪЖДА И. С. Ч. да плати на ЗК „Уника“ АД 107 лева – съдебни разноски за производството пред СГС и 738 лева – съдебни разноски за производството пред САС /на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК/.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-седмичен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____